

12 PRINCIPI DAŽĀDU KONFESIJU DIALOGAM VIETĒJĀ LĪMENĪ

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

ZINĀŠANAS UN IZPRATNE PAR VIETĒJO RELIĢISKO SITUĀCIJU

01 Vietējās pašvaldības tiek aicinātas ņemt vērā reliģijas pieaugošo lomu, kādu tā ieņem individuālās un kolektīvās identitātes veidošanā, kā arī tās ietekmi uz socializēšanos un sociālās pārstāvības veidošanos, tāpat arī uz daudzu tās pilsoņu viedokli par pasauli. Reliģija ir izpausme un rezultāts tai ticības sistēmai, kas mantota no paaudzes uz paaudzi, kā arī lojalitāte pret tradīcijām. Tā palīdz veidot cilvēku domāšanas veidu un iedibināt vērtības un uzvedības noteikumus.

02 Pašvaldībām būtu labi jāpārzina vietējo reliģisko grupu relatīvais lielums un to, kā tās ir organizētas. Pašvaldībām jābūt pazīstāmām ar tām, lai pārliecinātos, ka ar apmācību un sagatavošanas palīdzību, kā arī pakalpojumiem, kurus tās piedāvā, vietējo reliģisko organizāciju darbība sniedz patiesu labumu sabiedrībai. Tās piedāvā saviem biedriem jēgas sajūtu,

kā arī palīdz izveidot sociālās attiecības, un tādējādi tās ir pilntiesīgas vietējās sabiedrības locekles. Izpratne par etnisko un/vai reliģisko minoritāšu lomu un vietu lietderīgi var tikt pavadīta ar izpratni par **vairākuma** piekopto latento varu, kam parasti pieder gandrīz monopols vietējās varas aprindās. Šāda pieeja palīdzēs novērst minoritāšu piespiedu nostāšanos aizsardzības pozā. Sabiedrības atvērtības veidošanā īpaša uzmanība jāpievērš ģimenes lomai, un jo sevišķi mātēm, kuras palīdz nākamajām paaudzēm nodot kultūras vērtības.

03 Reliģiskas organizācijas būtu jāuztver nevis kā viendabīgi subjekti, bet gan kā organizācijas, kuru iekšienē dažkārt pastāv **konfliktējoši viedokļi**. Vietējo pašvaldību lēmums par to, kurš no sarunu biedriem būs atvērts dialogam un tajā pašā laikā ieņems tādu stāvokli, kas ļauj ietekmēt savu kopienu, ir būtiski svarīgs gan tagadnes situācijā, gan nākotnē.

IZPRATNES VEICINĀŠANA DIALOGA DALĪBNIKU VIDŪ

04 Vietējām pašvaldībām ir jāveicina **citū kultūru iepazīšanas process**, ņemot vērā līdzīgo un atšķirīgo šajās kultūrās, mēģinot izprast tos, kuru ārējais izskats ir citādāks un kuru paražas atšķiras no vietējām paražām, izplatot un daloties ar šo informāciju. To var izdarīt, veicinot reliģisko zināšanu apgūšanu pilnā apjomā ar skatu uz zināšanu veicināšanu par kultūru un nevis reliģijas praktizēšanu. Šāda izglītība, kas nodrošināta gan skolās, gan ar reliģisko pētījumu centru starpniecību, būs galvenais faktors lielākas atvērtības un zināšanu veicināšanas procesā. Atvērtība pret citiem var pamodināt arī vēlmi labāk izprast pašam savu likteni vai savas personiskās un sociālās vērtības, tādējādi ar dziļāku kultūras izpratni mazināt radikalizācijas risku. Šo rīcību veicinās vēlme radīt atbilstošus apstākļus sieviešu un vīriešu vienlīdzībai, un nodrošināt to, lai šie apstākļi realizētos.

05 Vietējām pašvaldībām ir jāidentificē **piemēroti brīži**, lai veicinātu savstarpēju sapratni un personisku saziņu un lai samazinātu neuzticēšanās vai pat baiļu sajūtu. Par mērķi jāklūst stabīlai progresījai no neziņas uz zināšanām, no zināšanām uz izpratni un no izpratnes uz uzticēšanos. Atbilstoši pasākumi varētu ietvert dažādu dievkalpojumu norises vietu apmeklējumus vai ikgadēju starpkultūru vai starpkonfesiju forumu vai festivālu nodibināšanu. Šos pasākumus varētu papildināt starpkultūru un starpkonfesiju padomes nodibināšana, pievēršot uzmanību daudzpusēju viedokļu apmaiņai.

PARTNERĪBAS NODIBINĀŠANA

06 Vietējās pašvaldības atrodas "**priekšējās rindās**" un to aktīva līdzdalība vietējā līmenī, zināšanas par visiem iesaistītajiem un viņu novatoriskajām dotībām piešķir tām vadošu un **leģitīmu** lomu saistībā ar reliģiskiem pasākumiem. Šāda veida diskusiju un pasākumu vadmotīvam jābūt atvērtībai, inovācijai un eksperimentēšanai.

07 Vietējo pašvaldību loma, veicinot dialogu un nodibinot partnerības, būs efektīvāka un ilgtspējīgāka, ja no paša sākuma **tiks ievēroti noteikti apstākļi:**

- ▶ likumības ievērošana;
- ▶ sieviešu un vīriešu vienlīdzības veicināšana;
- ▶ reliģiska neitralitāte un nediskriminējoša vide;
- ▶ caurskatāmības nodrošināšana visos pasākumos.

08 Vietējām pašvaldībām nav tiešā veidā jāiesaistās starpkonfesiju dialoga vadīšanā. Subsidiaritātes un reliģiskās autonomijas principi liek dz oficiāli finansēt vai organizēt šādu dialogu. Oficiālajai nostājai ir jābūt **ne vienaldzības un neiejaukšanās** nostājai. Vietējās pašvaldības loma būtībā ir veicinātājas, starpnieka vai, ja nepieciešams, regulētāja loma, pamatojoties uz skaidri definētiem uzdevumiem, par kuriem panākta vienošanās. No šī viedokļa, t.i. apdomātas neitralitātes nostājas, patiesībā starpkonfesiju dialoga pamatā ir saprāts vairāk nekā pašjāvība, zināšanas vairāk nekā ticība.

09 Uzsverot tādas jēdzienus, kā atzišana un pārliecība, vietējās pašvaldības var panākt to, ka reliģija netiek uztverta kā problēma, bet kā **iespēja**, pieņemot pozitīvu attieksmi pret plurālisma demokrātisku vadīšanu. Pašvaldību veiktajiem pasākumiem jābūt vēršiem uz divu mērķu sasniegšanu: **saskaņotāks organizatoriskās** struktūras izveide vietējām reliģiskajām konfesijām un **sociālās kohēzijas** spēcīgāšana. Dialogā iesaistītajām institūcijām un partneriem nevajadzētu iziet ārpus to noteiktajām lomām, tām jāattiecas pret dialogu pirmkārt un galvenokārt kā pret kopīgu vērtību, kas jāatbalsta.

10 Tādi pasākumi, kā dievkalpojumu norises vietu pārvaldīšana vai būvniecība, jāveido tā, lai tie veicinātu līdzsvaru un harmoniju, kā arī lielāku atvērtību, pretstatā geto vietu veidošanai. Tas nozīmē, ka daudzdu konfesiju pieejas vietā pakāpeniski jāstājas **starpkonfesiju pieejai**. Vietējo pašvaldību pasākumi jāvirza ar nolūku veicināt kopīgu ticību Dievam ar daudzām sejm.

11 Vietējo pašvaldību rūpēm par reliģisko daudzveidību un starpkonfesiju dialogu jātiek atspoguļotām konkrētā veidā vietējā sociālajā līmenī, sportā, izglītībā, pilsētas plānošanā un kultūrpolitikā, kā arī attiecībās ar vietējām asociācijām, tādējādi piešķirot tām **transversālu dimensiju**. Kā tādām šīm attiecībām ir jāietekmē un jāinformē visas aktivitāšu jomas, nevis jārada tam speciāla vide. Ja visi iesaistītie būs gatavi uz klausīt viens otru, būs iespējams panākt to, ko kanādieši dēvē par «**saprātīgu pielāgotību**». Tas nozīmē konfesijām piedāvāt maksimālas iespējas, lai paustu to reliģiskos uzskatus tiktāl, cik tas nenonāk konfliktā ar citu personu pamattiesībām.

IZVĒRTĒŠANA

12 Konsultējoties ar vietējām reliģiskajām organizācijām, vietējām pašvaldībām jau savlaicīgi jānosaka, kādus **kritērijus un rādītājus** viņi izmantos, lai izvērtētu izveidotā starpkultūru un starpkonfesiju dialoga efektivitāti. Šo kritēriju vidū varētu būt pašiem savas kompetences uzlabošana un kontaktu nodibināšana viedokļu apmaiņai dažādu ticību vidū vai mācību un informācijas centru izveide. Tāpat būtu nepieciešams uzsākt saziņu ar citu vietējo pašvaldību pārstāvjiem, lai salīdzinātu un pretnostatītu dažādu kārtību, kas palīdzētu uzlabot pašiem savu īpašo pieeju.

Vietējo un reģionālo pašvaldību kongresam starpkonfesiju un starpkultūru dialoga veicīšana ir būtisks elements dialogam dažādu grupu vidū, kas veido vietējo kopienu.

Tā ir efektīva metode cīņai pret neiecietību un radikalizāciju, kā arī lai stiprinātu «dzīvošanu kopā» savstarpējā cieņā.

Kongress uzsāka darbu pie šīs tēmas ar divām konferencēm, kuras 2006. un 2010. gadā tika organizētas Francijas pilsētā Montchanin. Šajās konferencēs vietējo pašvaldību pārstāvji, akadēmisko aprindu, kā arī starptautisko organizāciju pārstāvji piedalījās diskusijās par vietējo pašvaldību lomu starpkultūru dialogā - jo sevišķi attiecībā uz labās prakses pieredzes apmaiņu, sekulārisma principiem, reliģijas mācīšanu, garīdzniecības izglītošanu, un reliģijas praktizēšanas vietu finansēšanu. Šie 12 principi papildina tās idejas, kas ietvertas Eiropas Padomes Baltajā grāmatā par Starpkultūru dialogu «Dzīve kopā līdztiesībā un cieņā», kas pieņemta 2008. gadā.

www.coe.int/congress-intercultural

congress.intercultural@coe.int

Izdots: 2016. gada martā

LAV

www.coe.int

Eiropas Padome ir vadošā cilvēktiesību organizācija Eiropā. Tajā apvienojušās 47 valstis, tostarp 28 Eiropas Savienības dalībvalstis.

Vietējo un reģionālo pašvaldību kongress ir Eiropas Padomes institūcija, kas atbildīga par demokrātijas nostiprināšanu vietējā un reģionālā līmenī 47 dalībvalstīs. Kongress veido divas palātas, - Vietējo pašvaldību palāta un Reģionālo pašvaldību palāta, kā arī trīs komitejas, tādējādi apvienojot 648 vēlētas amatpersonas, kuras pārstāv vairāk nekā 200 000 vietējas un reģionālās pašvaldības.

The Congress

Le Congrès

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE